

MEDIJI O ZDRAVSTVU

četvrtak, 18. april 2024. godine

RTS - Rezerve krvi trodnevne - najmanje zalihe nulte negativne krvne grupe

DANAS - Otvorena vrata u šest beogradskih domova zdravlja, vakcinacija dece protiv HPV bez zakazivanja

DANAS - U Srbiji oko 900 osoba živi sa hemofilijom

N1 - Da li u Srbiji postoje vakcine protiv alergija?

The screenshot shows a web browser window displaying the PTC website. The main article is titled "Rezerve krvi trodnevne - najmanje zalihe nulte negativne krvne grupe". The article text states that blood reserves are low during holidays and that Mirjana Knežević from the Institute for transfusion medicine has called for citizens to donate blood. The website header includes navigation links for VESTI, OKO, SPORT, MAGAZIN, TV, RADIO, EMISIJE, RTS, and Ostalo. A sidebar on the right lists "Najnovije" (Latest) news items, including "ARХИВА" and "Пронађи".

Rezerve krvi trodnevne - najmanje zalihe nulte negativne krvne grupe

Praksa pokazuje da se tokom svih većih praznika, kada se smanjuje broj ljudi u gradovima, smanjuju i rezerve krvi. Kako bi rezerve krvi bile stabilne potrebno je da svakoga dana od 350 do 400 osoba da krv. Poslednjih dana taj broj je nešto manji. Mirjana Knežević, iz Instituta za transfuziju krvi rekla je da su rezerve krvi u ovom momentu stabilne, ali da su trenutno najmanje rezerve nulte negativne grupe krvi. Apeluje na građane da se odazovu pozivu i doniraju krv.

Mirjana Knežević iz Instituta za transfuziju krvi rekla je, gostujući u *Dnevniku* RTS-a, da u ovom momentu Institut raspolaže trodnevnim rezervama krvi.

"Rezerve krvi u ovom momentu su stabilne, one su na trodnevnom nivou ali i dalje primećujemo da je nulta negativna krvna grupa relativno smanjena", navodi Kneževićeva.

Kako bi rezerve krvi bile stabilne potrebno je da svakoga dana od 350 do 400 osoba da krv.

"Poslednjih dana je smanjen broj u odnosu na taj očekivani - 250 do 300 jedinica krvi prikupimo tokom dana, a rekli smo da je potrebno 350 do 400. Tako da se nadam da će ovaj poziv podići taj procenat odnosno da ćemo uspeti da imamo stabilne rezerve i u narednom periodu", navodi Kneževićeva.

Tokom praznika manje zalihe, apel građanima da daju krv

Ukazuje da se tokom svih većih praznika, kada se smanjuje broj ljudi u gradovima, smanjuju i rezerve krvi.

"Poznato je da su određeni periodi u godini karakteristični po smanjenom prilivu krvi. Sa obzirom na to da nam se bliže praznici - šest spojenih neradnih dana, mi pozivamo sve da do tog perioda i tokom praznika ukoliko mogu daju krv sa obzirom da veliki broj pacijenata prima krv kao lek odnosno transfuziju krvi. Oni moraju da prime svoju terapiju i tokom praznika", ističe Kneževićeva.

Ukazuje da su rezerve krvi potrebne i za pacijente koji će imati operacije tokom praznika.

"Zato moramo kao društvo svi zajedno da odreagujemo i obezbedimo dovoljne rezerve krvi i za praznike", napominje Kneževićeva.

U toku akcija sa srednjoškolcima i studentima

Ukazuje da je u toku akcija dobrovoljnog davanja krvi sa fakultetima i srednjim školama.

"Od početka marta do polovine maja radimo akcije sa maturantima srednjih škola i sa fakultetima. I hvala najmlađim davaocima što se odazivaju pozivu", poručila je Kneževićeva.

danas - Pretraži

Otvorena vrata u šest beogradskih...

https://www.danas.rs/vesti/drustvo/otvoren...

Najnovije Vesti Kolumne Dijalog Svet Kultura Scena Sport Na lokalu City Magazine Život BBC

Otvorena vrata u šest beogradskih domova zdravlja, vakcinacija dece protiv HPV bez zakazivanja

R. Marković
17.04.2024. 14:18

0 komentara

U Društvo - danas 09:30
U Zaječaru dve akcije dobrovoljnog davanja krvi

Kultura - danas 09:29

NAJNOVIJE

Ekonomija - danas 09:33
Direktorka Centra za nuklearna istraživanja: Kolike su šanse da Srbija „u dogledno vreme“ izgradi nuklearnu elektranu?

Otvorena vrata u šest beogradskih domova zdravlja, vakcinacija dece protiv HPV bez zakazivanja

U šest beogradskih domova zdravlja počela je nedelja otvorenih vrata, kada će roditelji moći da vakcinišu svoju decu protiv humanog papiloma virusa bez zakazivanja. Do sada je, prema najnovijim podacima Instituta za javno zdravlje "Dr Milan Jovanović Batut", prvu dozu HPV vakcine primilo svega 5,6 odsto dečaka i devojčica u deset generacija, uzrasta od 9 do 19 godina, za koje je besplatna imunizacija.

Stručnjaci okupljeni na konferenciji za novinare u domu zdravlja Voždovac, uoči Evropske nedelje imunizacije koja se održava od 22. do 28. aprila, ukazali su danas na benefiti ove vakcine i da je naefikasnija ukoliko se da u pomenutom uzrastu, pre stupanja u seksualne odnose.

Direktorka Instituta za javno zdravlje "Dr Milan Jovanović Batut" Verica Jovanović iznela je podatak da je u Srbiji, prema podacima za 2022. godinu, registrovano oko 1.050 slučajeva raka grlića materice, a da je 450 žena umrlo.

– Jedan od najznačajnijih urgočnika koji dovodi do promena na grliću materice je humani papiloma virus sa preko 20 različitih varijanti. Maligni proces može da se spreči vakcinom, kao primarnom prevencijom. Od juna 2022. godine u našoj zemlji ona je besplatna za uzrast od 9 do 19 godina. Trenutno se sprovodi kao preporučena. Pozivamo roditelje da se informišu o vakcini i budu pre svega zaštitnici svoje dece – istakla je dr Jovanović, dodajući da je neophodno podići svest o vakcinaciji kako bi i obuhvat vakcinisane dece bio veći.

Najalarmantniji podatak jeste da danas prve simptome raka grlića materice najčešće dobijaju žene u dobi od 32. do 35. godine života, u odnosu na period od pre nekoliko decenija kada je ovaj tip raka bio učestaliji kod žena u kasnijoj životnoj dobi.

Međutim, i pored toga što protiv ovog oboljenja postoje dva vida prevencije, imunizacija i redovni ginekološki pregledi, Srbija je neslavan rekorder po oboljevanju i smrtnosti.

Dr Aleksandra Sekulić Frković, načelnica pedijatrije u Domu zdravlja Voždovac kaže da je bitan i veliki procenat imunizacije ne samo devojčica nego i dečaka, jer je dokazano da postoji povećana stopa oboljevanja od raka anusa, penisa i usne duplje, za šta je takođe odgovorna dugotrajna infekcija određenim tipovima HPV-a.

– Roditelji najčešće pitaju koliko je vakcina bezbedna i koliko ih štiti. Ja obično kažem da sam svoju decu vakcinisala i mislim da je to najbolji odgovor. Vakcina jeste zaista bezbedna, znajući da ne sadrži niti živ niti mrtav virus, već jedan L1 protein dobijen iz kvasnica, što samo govori o tome da ne može da izazove nikakvu bolest, samo produkcijom antitela da spreči ili samnji mogućnost da se ona ispolji, ako dođemo u kontakt sa njom. A koliko je imunitet dugo prisutan, neka nova saznanja kažu ne samo 10 godina, nego doživotno, ali još se to ispituje – ističe ova pedijatrica.

U toku nedelje otvorenih vrata pregledi kod pedijataru neće morati da se zakazuju. Svako dete će pedijatar pregledati pre vakcinacije vakcinom protiv HPV-a.

– S obzirom da imamo dobru saradnju i sa školama na teritoriji Opštine Voždovac, obavestili smo i sve rukovodioce škola o nedelji otvorenih vrata. DZ Voždovac je do sada imao dosta dobar odziv, vakcinisali smo veliki broj dece na našoj opštini HPV vakcinom. Nadamo se da će to tako i ostati – kaže dr Sekulić Frković.

Osim Voždovca, otvorena vrata za vakcinaziju dece protiv HPV biće i u domovima zdravlja Zemun, Novi Beograd, Rakovica, Čukarica, Stari grad, ali i u južno-bačkom okrugu, Sremskoj Mitrovici, Rumi, Požarevcu, Obrenovcu i dr.

Od 4. aprila ove godine Republički fond za zdravstveno osiguranje je omogućio da i studenti do 26 godina iz Beograda, Novog Sada, Niša i Kragujevca mogu besplatno da se vakcinišu ovom vakcinom. Interesovanje je, kako kažu, veliko a do sada ovu HPV vakcinu primilo je 1.701 student.

Dr Mirjana Uzunović Mako iz RFZO poručuje da će takvih akcija biti još.

Govoreći o preventivnim pregledima odraslih žena dr Julijana Banovac, načelnica ginekologije u Domu zdravlja Voždovac ističe da žene koje imaju svest o redovnim ginekološkim pregledima, kod lekara dolaze redovno.

– U odnosu na prethodne godine, stiče se utisak da je ta svest o preventivnim pregledima podignuta na viši nivo, tako da imamo veći odziv žena koje dolaze na preventivne preglede. Napravili smo diskretan pomak po pitanju pregleda, ali rezultati bi trebali da budu još bolji. Bitno je pokrenuti žene iz ciljne populacije da u što većem broju posećuju ginekologa i odraduju preventivne preglede. Naš dom zdravlja je od 2012. godine uključen u proces sprovođenja skrininga na rak grlića materice, tako da mi pozivamo pacijentkinje i na taj način pokrivamo kategoriju stanovništva od 25 do 64 godine koja je uključena u skrining program – objašnjava dr Banovac.

Krajem prošle godine Udruženje pacijentkinja za borbu protiv raka grlića materice i jajnika „Progovori“ je podelio priznanja najuspešnijim domovima zdravlja koji su najviše doprineli u podizanju svesti o ovoj bolesti, kao i obuhvatu imunizacije protiv HPV u Srbiji.

– Mi imamo i manje uspešne domove zdravlja gde je procenat vakcinisane i zaštićene dece veoma mali. Tamo gde se lekari pedijatri trude da roditeljima objasne korist od vakcinacije, tu je i veći obuhvat zaštićene dece. To samo ukazuje da moramo više da radimo na povećanju svesti kako kod opšte, tako i kod stručne javnosti i podizanju obuhvata vakcinacije u sredinama, odnosno domovima zdravlja gde je obuhvat mali. Iz tog razloga, organizovanje akcija kao što su otvorena vrata u domovima zdravlja pokazuje da aktivnije radimo svi zajedno na ovom polju, jer iako je Srbija obezbedila vakcinu protiv HPV o trošku RFZO i započela proces imunizacije devojčica i dečaka, veliki broj roditelja i dalje nije dovoljno informisan o mogućnostima dobijanja vakcine i zaštite od HPV – kaže Gorica Đokić iz Udruženja za borbu protiv raka grlića materice i jajnika “Progovori”.

Ona je istakla da će nastojati da se ova vakcina, koja je širom sveta već data u 500 miliona doza i uticala na smanjenje oboljevanja, u Srbiji ne bude samo preporučena već i obavezna.

Koliko je dece vakcinisano po uzrastima

Do 12. aprila datao je ukupno 75.615 doza HPV vakcine, od čega je prvu dozu primilo ukupno 36.888 dece uzrasta od 9 do 19 godina (75,8 odsto devojčica i 24,2 odsto dečaka). Prvu dozu u uzrastu od 9 do 14 godina primilo je 20.839 dece, od kojih je 59,2 odsto potpuno vakcinisano i drugom dozom. U uzrastu od 15 do 19 godina prvu dozu primilo je 16.049 dece (65 odsto potpuno vakcinisano sa tri doze, u skladu sa uzrastom). Od 4. aprila počela je besplatna vakcinacija i studenata do 26 godina u beogradu, nišu, Kragujevcu i Novom Sadu i prvu dozu već je primilo 1.701 student.

The screenshot shows a web browser displaying a news article from Danas.rs. The article title is "U Srbiji oko 900 osoba živi sa hemofilijom". The author is Z. D., and the publication date is 17.04.2024. 22:20. The article features an illustration of a person's face with their hands covering their mouth, and two circular diagrams showing blood clotting. The text below the illustration reads: "U Srbiji oko 900 osoba živi sa hemofilijom. Među njima je 170 dece rečeno je danas na konferenciji za novinare Udruženja hemofiličara Srbije povodom obeležavanja Svetskog dana hemofilije." The article is categorized under "DRUŠTVO" and "NAJNOVIJE".

U Srbiji oko 900 osoba živi sa hemofilijom

U Srbiji oko 900 osoba živi sa hemofilijom. Među njima je 170 dece rečeno je danas na konferenciji za novinare Udruženja hemofiličara Srbije povodom obeležavanja Svetskog dana hemofilije.

Prema istraživanju Svetske federacije za hemofiliju iz 2022. godine procenjeno je da na svetu sa hemofilijom živi 257.146 osoba.

U Srbiji je registrovano oko 500 osoba sa hemofilijom A, oko 100 sa hemofilijom B, dok više od 300 osoba pati od von Willebrandove bolesti, još jednog tipa poremećaja krvarenja.

Dejan Petrović, predsednik Udruženja hemofiličara Srbije istakao je da je hemofilija redak, ali ozbiljan genetski poremećaj, koji može dovesti do ozbiljnih komplikacija.

„U telu zdrave osobe, proteini poznati kao faktori koagulacije rade zajedno kako bi zaustavili krvarenje, nakon povrede krvnog suda. Nedostatak određenih faktora može dovesti do različitih tipova hemofilije, kao što su hemofilija A ili B“, kaže Petrović i dodaje da osobe sa hemofilijom uz primenu adekvatne terapije mogu da vode normalan život, školuju se, rade i budu potpuno socijalno integrisane.

Petrović je objasnio da postoji nekoliko simptoma koji mogu ukazivati na postojanje hemofilije, uključujući prisustvo te bolesti u porodičnoj anamnezi, čestu pojavu modrica u ranom detinjstvu, produženo krvarenje nakon manjih povreda ili medicinskih procedura, kao i spontana krvarenja u zglobovima, mišićima i mekim tkivima.

Osobama sa hemofilijom u Srbiji, a pre svega deci, je omogućena primena inovativne terapije koja za cilj ima da im poboljša kvalitet života., spreči pojavu krvarenja i omogući nesmetano funkcionisanje tokom svakodnevnih aktivnosti.

„Početkom 20.veka životni vek pacijenata sa hemofilijom bio je oko 20 godina. Tek 70-ih godina prošlog veka značajno se produžio život osoba sa hemofilijom ali problem hroničnog oštećenja zglobova ostaje i dalje. 2012. godine se uvodi profilaktička terapija u Srbiji i tek nakon toga možemo govoriti o značajnom poboljšanju kvaliteta osoba sa hemofilijom“, rekao je prof. dr Predrag Milijić, šef kabineta za hemofiliju i poremećaje hemostaze Univerzitetskog kliničkog centra Srbije.

„Prva tačka hemofilije je upravo na pedijatriji. Mi prepoznamo simptome, postavljamo tačnu dijagnozu i cilj nam je da pacijenta naviknemo na profilaktičku terapiju, da ga motivišemo i da ga tako predamo u ruke adultnih hematologa kada napuni 18 godina“, rekao je prim. dr Dragan Mičić. mr.sci specijalista pedijatrije, šef Odseka hematonekologije Instituta za zdravstvenu zaštitu majke I deteta Srbije “ dr Vukan Čupić”.

Prema njegovim rečima, oko 30 odsto pacijenata sa hemofilijom se rađa bez toga da u porodici ima podataka o postojanju naslednog oboljenja.

Neadekvatno lečenje može dovesti do trajnih oštećenja zglobova.

Tako u najtežim slučajevima, krvarenja u vitalnim organima mogu biti životno ugrožavajuća. Zato Udruženje hemofiličara Srbije apeluje na javnost da podrži osobe sa hemofilijom i njihove porodice jer je, kako kažu, važno je da se ova bolest leči adekvatno i da se pruži odgovarajuća podrška svim osobama koje žive sa ovim stanjem.

The screenshot shows a web browser window with the URL <https://n1info.rs/magazin/zdravlje/da-li-u-srbiji-po...>. The page title is "Da li u Srbiji postoje vakcine protiv alergija?". The article is categorized under "ZDRAVLJE" and is by "Autor: N1 Beograd" from "17. apr 2024 14:03". It has "1 komentar". Below the title is a video player with a play button and a thumbnail of a man speaking. To the right, there is a "NAJNOVIJE VESTI" section with three news items: "Poražavajući rezultati testiranja daka: Ozbiljan problem sa kadrom, deca se uče da...", "Na probi sa glumcima i autorskom ekipom: „Misterija Dušan Vasiljev“ u Bitefu", and "Plenković proglasio pobjedu na izborima: HDZ-u najviše...".

Da li u Srbiji postoje vakcine protiv alergija?

Da li je u Srbiji dostupna adekvatna terapija za ljude sa alergijama? Da li postoje vakcine i koje su to najčešće alergije s kojima se naši građani bore, za N1 govorio je specijalista imunologije sa instituta Torlak, Goran Blagojević.

Terapija za alergije postoji, pogotovu ona na koju su navikli svi oni koji muče muku sa alergijama. To je najčešće terapija iz apoteka, a postoji i ona koja se dobija na institutu Torlak. Nisu u pitanju vakcine, već alergospecifična imunoterapija. Dalje u tekstu pojašnjemo o čemu je reč i kako se zaštititi od alergije tokom ove sezone koja je ranije počela, a o svemu tome govorio je doktor, specijalista imunologije sa instituta Torlak, Goran Blagojević.

Koji su to najčešći alergeni sa kojim se građani bore

„Najčešći alergeni sa kojima se borimo su svakako spoljni respiratorni alergeni iz grupe polena, čije koncentracije ovih dana dostižu rekordne vrednosti, pre svega iz razloga ekstremnih klimatskih uslova koje su doprinele da alergene biljke otpuštaju veću količinu polena nego što je to uobičajeno. Tako da imamo koncentraciju i miks raznoraznih iritanasa alergena koji dovode do teških pogoršanja, već postojećih alergijskih bolesti i često ozbiljnih manifestacija gušenja pa i pojave astme“, objašnjava doktor.

Koje je vreme nepogodnije, hladnije ili sunčano?

Dr Blagojević kaže da ono što značajno doprinosi povećanju nivoa alergena je suvo, vetrovito, toplo vreme.

„Svakako, polen se ponaša kao aerozagađivač. Oblak polena se kreće u zavisnosti od kretanja vetra. Često u urbane sredine iz nekih neurbanih zona ulazi veća količina polena kada je takvo strujenje vetra. U jutarnjim časovima toplota praktično ubacuje polen u stanove pa se budite sa značajnim tegobama i ono što nam ovih dana najviše smeta su poleni drveća. Najsnažniji alergen iz te familije je polen breze. Dosta srodnih vrsta polenu breze takođe je trenutno prisutno, a polako su krenule i trave, tako da imamo miks prolećnih alergena“, objašnjava doktor.

U Institutu Torlak – alergen-specifična imunoterapija

„Alergen-specifična imunoterapija je ciljani tretman alergijske bolesti koji jedini može da modifikuje njen tok i da alergiju prevede u bolest koja je laka za kontrolu“, pojašnjava doktor Blagojević.

Imunoterapija se, kako kaže, zasniva na postepenom davanju rastućih doza alergena. Najčešće se primenjuje u formi kapi. Početna faza imunoterapije mora da se odvija u predsezonskom periodu kada su sezonski alergeni u pitanju i da dovoljno dugo pacijent koristi imunoterapiju u dozama održavanja – dva, tri, četiri meseca su neki minimum, da bi očekivali odgovor u sezoni alergena.

„Imunoterapija se koristi duži period, godina – tri do pet godina. Da li će biti samo predsezonska, kontinualna, to zavisi od odluke alergologa koji je stvari ključan, on mora da vodi pacijenta kroz ovu terapiju i da ga uputi na Torlak da preuzme imunoterapiju“, savetuje Blagojević.

Kome je ta terapija dostupna?

Specijalista imunologije kaže da imunoterapija može da se primenjuje od dečjeg uzrasta, od neke pete godine života, kada dete dobro saraduje da bi je koristilo. Gornje tarosno ograničenje ne postoji.

„Imunoterapija je indikovana pre svega kod pacijenata koji ne mogu da kontrolišu svoje alergijske tegobe uobičajnim medikamentima, čak i nekom kombinacijom lekova koje je propisao specijalista. Kod onih kod kojih alergija prete da preraste u astmu, znači neko teže stanje. Cena je u zavisnost od alergena između 7 i 8 hiljada, a za grinje 14 hiljada“, zaključuje Blagojević.